

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. SLS-06308/2017-ERU
Č. j.: 06308-50/2017-ERU

V Ostravě dne 2. prosince 2020

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava, jako správní orgán věcně příslušný podle ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích“), ve správním řízení vedeném pod spisovou značkou SLS-06308/2017-ERU, zahájeném na návrh společnosti Energetické centrum, s. r. o., se sídlem Otín 3, 377 01 Jindřichův Hradec, IČO: 26051818 (dále též jen „navrhovatel“), ve věci sporu o splnění peněžité povinnosti vedeného se společností OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČO: 26463318 (dále též jen „odpůrce“), podle ustanovení § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“)

rozhodl takto:

I. Společnost OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČO: 26463318, je povinna zaplatit společnosti Energetické centrum, s. r. o., se sídlem Otín 3, 377 01 Jindřichův Hradec, IČO: 26051818, částku ve výši 5.254.588 Kč představující odpůrcem nevyplacenou část podpor za výrobu elektřiny zeleným bonusem na elektřinu podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích energie a podpory tepla zeleným bonusem na teplo podle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích energie za období ode dne 1. července 2016 až dne 30. září 2016, spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z této částky ode dne 8. prosince 2016 do zaplacení podle ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

II. Společnost OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČO: 26463318, je povinna zaplatit společnosti Energetické centrum, s. r. o., se sídlem Otín 3, 377 01 Jindřichův Hradec, IČO: 26051818, náklady spojené s uplatněním pohledávky podle ustanovení § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., ve výši 1.200 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Podstata sporu a shrnutí důvodů

Energetický regulační úřad obdržel dne 1. června 2017 návrh společnosti Energetické centrum, s. r. o., se sídlem Otín 3, 377 01 Jindřichův Hradec, IČO: 26051818, na zahájení správního řízení a vydání rozhodnutí ve věci sporu o splnění peněžité povinnosti podle zákona o podporovaných zdrojích, kdy jako odpůrce byla označena společnost OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 - Karlín, IČO: 26463318.

Navrhovatel v rámci vyličení rozhodných skutečností uvedl, že tomuto v souladu s pravidly zákona o podporovaných zdrojích na základě předložených výkazů vznikl ke dni 10. listopadu 2016 nárok na vyplacení podpory na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie ve výši 17.543.000,59 Kč. Ve dnech 11. listopadu 2016 a 28. listopadu 2016 však navrhovatel od odpůrce obdržel předmětnou podporu pouze ve výši 12.288.412,59 Kč. Rozdíl mezi obdrženou a nárokovanou částkou tak činí 5.254.588 Kč.

Navrhovatel dále uvedl, že ve dnech 23. února 2015 až 3. června 2015 provedla Státní energetická inspekce kontrolu v kombinované výrobě elektřiny a tepla navrhovatele, kdy tato se týkala období celého roku 2013 a 2014. V rámci této kontroly byl vyhotoven protokol č. j. 031301615 ze dne 18. prosince 2015. Na základě námitek navrhovatele byl zpracován dodatek k výše citovanému protokolu, ze kterého vyplynulo, že došlo k porušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích, s čímž se navrhovatel neztotožňuje.

Dne 21. dubna 2016 byl odpůrcem podán návrh k Energetickému regulačnímu úřadu o rozhodnutí sporu ve věci plnění peněžitých povinností, kdy v této věci vedené pod sp. zn. SLS-04822/2016-ERU bylo vydáno rozhodnutí, které ukládalo navrhovateli povinnost uhradit odpůrci částku 5.254.588 Kč s příslušenstvím. V rámci rozhodnutí o rozkladu však došlo ke zrušení rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu a k zastavení řízení. Odpůrce na základě tvrzení, že se jedná o bezdůvodné obohacení, přistoupil v listopadu roku 2016 k tomu, že navrhovateli výše uvedenou částku započítal vůči nevyplaceným finančním prostředkům z podpory na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Tato skutečnost byla odpůrcem sdělena prostřednictvím písemnosti Informace o provedení zápočtu vzájemných pohledávek. Navrhovatel má za to, že institut započtení dle ustanovení § 1982 zákona

č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „občanský zákoník“), nemůže být v tomto případě využit, neboť k tomuto kroku může dojít pouze tehdy, kdyby ze strany navrhovatele vznikl vůči odpůrci závazek, což se nestalo, neboť navrhovateli nikdy nevznikl u odpůrce dluh.

Co se týče kompetencí Energetického regulačního úřadu, má navrhovatel za to, že tato je v tomto případě dána na základě ustanovení § 52 zákona o podporovaných zdrojích, neboť nedošlo k bezdůvodnému obohacení ve smyslu ustanovení § 2991 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., když ze strany navrhovatele nedošlo k majetkovému prospěchu plněním bez právního důvodu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jelikož podpora byla vyplacena v souladu se zákonem a nebylo vydáno žádné správní rozhodnutí, které by stanovovalo jinak včetně naplnění skutkové podstaty podle ustanovení § 51 zákona o podporovaných zdrojích. Odpůrce nadto není oprávněn nárokovat si bezdůvodné obohacení, neboť se nejedná fakticky o jeho příjem, ale jde primárně o finanční prostředky ze státního rozpočtu, které odpůrce jako operátor trhu pouze přerozděluje. Z tohoto důvodu není odpůrce ani oprávněn využít institutu započtení. Mezi navrhovatelem a odpůrcem se tak nejedná o soukromoprávní vztah, nýbrž odpůrce toliko vykonává kogentně uložené povinnosti výplaty podpory. Jestliže jsou tedy

odpůrci předány potřebné výkazy, tento je povinen na jejich základě vyplatit příslušnou podporu, kdy není možné, aby finanční částku započítával. Případné hodnocení, zda došlo k neoprávněnému čerpání podpory, je v kompetenci orgánu státní správy nebo soudu, nikoli operátora trhu.

Ve vztahu k samotnému porušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích navrhovatel sděluje, že tato otázka je pro tento spor irelevantní, neboť odpůrce neměl k provedení započtení právo. Přesto k tomuto dále uvedl, že zjištění Státní energetické inspekce jsou chybná. Vyhláška č. 441/2012 Sb. není prováděcím předpisem jen k ustanovení § 24 zákona o podporovaných zdrojích, a proto je nezbytné důsledně odlišovat její jednotlivá ustanovení. Navrhovatel dále nesouhlasí s tím, že z jeho strany došlo k porušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích, kdy má za to, že jeho nárok na podporu za vykazované množství je oprávněný, když nadto odpůrce nikdy neuvedl žádnou pochybnost, že si nárokuje podporu, která mu nepřísluší, a proto požaduje, aby bylo rozhodnuto, že odpůrce je povinen vyplatit částku ve výši 5.254.588 Kč spolu s úrokem z prodlení a uhradit náklady řízení, a to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Písemností ze dne 13. června 2017 došlo k oznámení zahájení řízení, kdy odpůrce byl současně vyzván k podání svého vyjádření, které tento podal dne 28. června 2017. V rámci tohoto odpůrce mj. uvedl, že provedenou kontrolou bylo zjištěno, že navrhovatel nesplnil v kontrolovaném období minimální účinnost užití energie danou tabulkou uvedenou pod písm. b) v příloze č. 18 vyhlášky č. 441/2012 Sb., čímž došlo k porušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích. Z uvedeného protokolu dále dle odpůrce vyplývá rozdíl mezi neoprávněným vykázáním množství energie oproti skutečnému množství nahrazující měření v rozsahu: $108.933 - 3.841,24 = 105.091,76$ GJ. Neoprávněným vykázáním množství energie v tomto rozsahu byl odpůrce nucen uhradit navrhovateli částku neoprávněně čerpané podpory ve výši 5.254.588 Kč. Navrhovatel byl odpůrcem vyzván k opravě údajů v systému operátora trhu a k vrácení neoprávněně čerpané podpory, na výzvu však neuhradil ničeho, toliko ve svém příspěvu zpochybnil zjištění Státní energetické inspekce.

Následně odpůrce využil institutu započtení dle ustanovení § 1982 zákona č. 89/2012 Sb., když dle jeho mínění neexistuje žádné zákonné ustanovení, které by takovýto postup zapovídalo. Dále k tomuto odpůrce sdělil, že podstata výplaty podpory má povahu naplňování veřejného zájmu, tedy veřejného práva, avšak odpůrce nemá vrchnostenské postavení při vyplácení podpory, rozhoduje tak jako subjekt soukromého práva, tj. především s péčí řádného hospodáře. Současně je zřejmé, že navrhovatel nebyl v dobré víře při čerpání podpory, resp. o pochybnostech byl průběžně informován.

Na vyjádření odpůrce pak navrhovatel zareagoval dne 18. srpna 2017, mj. poukázal na nejasnou legislativu, kdy dle jeho názoru si ani sám odpůrce nebyl jistý správným výkladem předmětných ustanovení. K tomu navrhovatel dále doložil Výkaz o výrobě tepla, kdy na předposledním řádku tabulky je uvedena „Dosažená účinnost výroby energie“ a na posledním řádku „Minimální účinnost výroby tepla nebo elektřiny a tepla“. Minimální účinnost výroby elektřiny ovšem ve výkazu uvedena není.

Dne 4. září 2017 odpůrce opakovaně uvedl, že je jako operátor trhu subjektem soukromého práva se svěřenou povinností výplaty podpory, kdy není nadán žádnou vrchnostenskou pravomocí. Ve vztahu k uplatnění § 51 zákona o podporovaných zdrojích odpůrce sdělil, že úmyslem zákonodárce jistě nebylo to, aby výrobce si byl oprávněn ponechat neoprávněně vyplacenou podporu v případě, kdy nebyl spáchán správní delikt dle citovaného zákona. Závěrem odpůrce uvedl, že nemá oprávnění k činnosti správního dozoru,

ale při znalosti kontrolních zjištění k tomu příslušných správních orgánů z těchto musí vycházet, neboť v opačném případě by nepostupoval s péčí řádného hospodáře.

Energetický regulační úřad následně umožnil písemností ze dne 22. září 2017 účastníkům řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, kdy své vyjádření k podkladům rozhodnutí podal pouze navrhovatel, a to dne 2. října 2017, přičemž tento v podstatě odkázal na své předchozí vyjádření s tím, že setrvává na svém návrhu. Dne 22. listopadu 2017 vydal Energetický regulační úřad rozhodnutí, kterým zamítl návrh navrhovatele v celém rozsahu. Proti tomuto podal navrhovatel dne 12. prosince 2017 rozklad, ve kterém zejména namítal nemožnost provést započtení a neporušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích z jeho strany. Prostřednictvím rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu, č. j. 06308-28/2017-ERU, ze dne 9. října 2018 (dále též jen „první rozhodnutí o rozkladu“), bylo výše citované rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, když bylo shledáno, že nebyl dostatečně specifikován předmět sporného řízení, neboť v konečném důsledku byly posuzovány otázky nároku navrhovatele na podporu v letech 2013 až 2014, což je ovšem skutečnost, kterou navrhovatel fakticky nikdy nečinil spornou. Dále bylo posouzeno, že otázka provedení započtení pohledávky ze strany odpůrce nespadá do věcné příslušnosti Energetického regulačního úřadu.

Písemností ze dne 21. listopadu 2018 vyznamenal Energetický regulační úřad účastníky řízení o pokračování ve správním řízení, kdy současně vyzval navrhovatele k doplnění návrhu dle výše uvedeného rozhodnutí o rozkladu, což navrhovatel učinil dne 6. prosince 2018, a to tak, že navrhnul, aby bylo rozhodnuto, že odpůrce je povinen uhradit navrhovateli částku ve výši 5.254.588 Kč představující odpůrcem nevyplacenou část podpor za výrobu elektřiny zeleným bonusem na elektřinu a na teplo podle ustanovení § 9 odst. 3 a ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016, spolu s úrokem z prodlení z této částky ode dne 8. prosince 2016 do zaplacení podle ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., a to do tří dnů od právní moci. Současně byly požadovány náklady řízení ve výši 1.200 Kč. K tomuto se dne 4. ledna 2019 vyjádřil odpůrce, který doplnil, že respektuje názor Rady Energetického regulačního úřadu vyplývající z rozhodnutí o rozkladu, a to zejména ve vztahu k uplatnění nároku za období roku 2016, kdy má dále za to, že rozhodováno by mohlo být o nároku na podporu v letech 2013 a 2014, což by vedlo k vyřešení předmětu sporu, avšak takovouto změnu svého petitu navrhovatel neuplatnil.

Energetický regulační úřad následně umožnil písemností ze dne 30. ledna 2019 účastníkům řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, kdy své vyjádření podal dne 13. února 2019 pouze navrhovatel, který v podstatě odkázal na své předchozí vyjádření s tím, že setrvává na svém nově uplatněném návrhu. Dne 15. listopadu 2019 vydal Energetický regulační úřad rozhodnutí, kterým zamítl návrh navrhovatele v celém rozsahu. Proti tomuto podal navrhovatel dne 28. listopadu 2019 rozklad, který podrobněji doplnil dne 17. prosince 2019. Prostřednictvím rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu, č. j. 06308-46/2017-ERU, ze dne 4. června 2020 (dále též jen „druhé rozhodnutí o rozkladu“), bylo výše citované rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, když nebylo především zhodnoceno, že by bylo možno splnit zákonnou povinnost odpůrce započtením, a to za tím účelem vytvořenou pohledávkou.

Písemností ze dne 27. července 2020 vyznamenal Energetický regulační úřad účastníky řízení o pokračování ve správním řízení, kdy své vyjádření podal dne 11. srpna 2020 odpůrce, který uvedl, že hlavním důvodem provedení zápočtu bylo odmítání spravedlnosti ze strany Energetického regulačního úřadu, nikoli z jeho svévole.

Energetický regulační úřad následně umožnil písemností ze dne 3. listopadu 2020

účastníkům řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, kdy této možnosti nevyužila ani jedna ze stran.

II. Posouzení věci

Posouzení otázky věcné příslušnosti, rozhodovací pravomoci a legitimize účastníků

Předně je s ohledem na kompetence Energetického regulačního úřadu nezbytné definovat předmět řízení, jímž je obecně uplatněný nárok, který je vymezen petitem a základem, který tvoří právně relevantní skutečnosti, na nichž určitý subjekt svůj nárok zakládá. Předmětem tohoto sporného správního řízení potom konkrétně je peněžité plnění nárokované návrhovatelem po odpůrci.

Co se týče příslušnosti Energetického regulačního úřadu rozhodovat předmětný spor, tak na základě ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, platí, že: „*V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“

Kompetence Energetického regulačního úřadu k rozhodování sporů jsou potom blíže vymezeny zejména ustanovením § 17 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona pak mj. platí, že Energetický regulační úřad rozhoduje spory týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla, elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů nebo tepla z obnovitelných zdrojů.

Současně jsou potom dány kompetence Energetického regulačního úřadu na základě ustanovení § 52 zákona o podporovaných zdrojích, dle kterého tento rozhoduje spory týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, elektřiny z druhotných zdrojů nebo elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a podpory tepla a další spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona, nebo povinnosti vrácení neoprávněně čerpané podpory podle ustanovení § 51 zákona o podporovaných zdrojích. Z výše uvedeného plyne, že v odst. 1 citovaného ustanovení zákona o podporovaných zdrojích je obsaženo velmi široké vymezení působnosti Energetického regulačního úřadu, které vztahuje předmět řízení k jakémukoli sporu týkajícímu se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů bez jakéhokoli omezení, ať např. obecným výčtem subjektů, na jejichž spor by uvedená kompetence dopadala či jinou věcnou konkretizací,

a v následujícím odst. 2 je potom uvedena užší definice omezující se zejména pouze na spory související se splněním určité peněžité povinnosti.

S ohledem na věcnou působnost zákona o podporovaných zdrojích, který neupravuje pouze podmínky pro přiznání a uplatňování podpory, nýbrž i rámec jejího financování, je patrné, že i spory týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, z druhotných zdrojů nebo z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a podpory tepla nutně musí být chápány mnohem širěji, tedy i jako spory, které vznikají právě při realizaci financování podpory. Zároveň při porovnání odst. 1 a odst. 2 ustanovení § 52 zákona o podporovaných zdrojích je zřejmé, že tím, že má Energetický regulační úřad rozhodovat rovněž další spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané

na základě tohoto zákona, bylo evidentně snahou zákonodárce výslovně postihnout typy sporů, v rámci kterých se např. někdo domáhá výplaty podpory v určité výši podle zákona o podporovaných zdrojích.

V tomto ohledu je tedy nezbytné posoudit, zda Energetický regulační úřad je věcně příslušným správním orgánem rozhodovat předmětný spor mezi navrhovatelem a odpůrcem, resp. zda se jedná o spor týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů ve smyslu výše citovaných ustanovení energetického zákona a zákona o podporovaných zdrojích.

K tomuto Energetický regulační úřad shrnuje, že v reakci na výzvu Energetického regulačního úřadu navrhovatel v souladu s prvním rozhodnutím o rozkladu dne 6. prosince 2018, resp. dne 13. února 2019, doplnil svůj petit tak, že navrhnul, aby bylo rozhodnuto, že: *„Odpůrce je povinen uhradit navrhovateli částku ve výši 5.254.588 Kč představující odpůrcem nevyplacenou část podpor za výrobu elektřiny zeleným bonusem na elektřinu podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích energie a podpory tepla zeleným bonusem na teplo podle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích energie za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016, spolu s úrokem z prodlení z této částky ode dne 8. prosince 2016 do zaplacení podle ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí.“*

Navrhovatel tedy upravil svůj návrh (petit) tak, že z jeho znění lze nyní jednoznačně dovodit, že tento se domáhá uhrazení podpory za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016.

V tomto ohledu lze uzavřít, že předmět řízení vymezil navrhovatel ve smyslu ustanovení § 141 odst. 2 správního řádu, resp. ustanovení § 45 správního řádu, a o tomto je tedy Energetický regulační úřad povinen věcně rozhodnout. Energetický regulační úřad je tak věcně příslušný rozhodovat předmětný spor mezi navrhovatelem a odpůrcem ve smyslu ustanovení

§ 52 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích, jelikož jeho předmětem je dle doplněného návrhu navrhovatele požadavek na zaplacení podpory za vyrobenou elektřinu, resp. splnění peněžité povinnosti uložené zákonem odpůrcem jako části podpory za výrobu elektřiny zeleným bonusem na elektřinu podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích energie a podpory tepla zeleným bonusem na teplo podle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích energie, a to konkrétně částky ve výši 5.254.588 Kč s příslušenstvím.

K tomuto je potom možno doplnit, že mezi účastníky řízení nepanuje spor ve věci samotného zákonného nároku na podporu za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016, kdy ani jedna ze stran nepopírá, že nárok na podporu za dané období vznikl, sporné strany se pouze neshodují ve způsobu splnění tohoto nároku (závazku odpůrce), a to konkrétně v tom, že odpůrce uplatnil ze své strany započtení. Dále lze konstatovat, že sám odpůrce několikrát uvedl, že právo navrhovatele na podporu za předmětné období a její výplatu v žádném ohledu nezpochybňuje, toto dle jeho názoru vzniklo, avšak svou povinnost k úhradě dané podpory si odpůrce splnil dle svého mínění prostřednictvím provedeného započtení.

Co se týče otázky legitimace jednotlivých účastníků řízení, je tato napadána ze strany navrhovatele, a to ve vztahu k provedenému započtení, resp. ke skutečnosti, kdo je oprávněn vymáhat případně neoprávněně vyplacenou podporu, kdy tento má za to, že v takovémto případě je poškozeným pouze Český stát, který by měl být zastupován v tomto ohledu Ministerstvem průmyslu a obchodu, nikoli tedy odpůrce, kdy je zjevné, že odpůrce je zcela opačného názoru.

Podle ustanovení § 141 odst. 3 správního řádu jsou účastníky sporného správního řízení navrhovatel a odpůrce. Jejich vymezení se v tomto případě zakládá procesním způsobem, kdy navrhovatelem je osoba, která podala u správního orgánu návrh na zahájení správního řízení sporného, a odpůrcem je pak ten, koho navrhovatel takto označil.

Ve věci podoby návrhu odkazuje Energetický regulační úřad dále na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. ledna 2017, sp. zn. 30 Cdo 3411/2016, ze kterého vyplývá, že: „*Ve sporném řízení je soud vázán žalobním návrhem s výjimkou obsaženou*

v § 153 odst. 2 o. s. ř., tedy primárně určením, kdo jsou účastníci řízení (žalobce a žalovaný), o jaké věci bude jednáno (skutkový základ) a jaký je žalobní návrh (petit). O zahájení řízení a o obsahu žaloby rozhoduje žalobce jako dominus litis (pán řízení). Soud následně rozhoduje o všech základních skutečnostech obsažených v žalobě, tedy mimo jiné i o aktivní a pasivní věcné legitimaci účastníků řízení. Věcnou legitimací se rozumí stav vyplývající z hmotného práva. Aktivní věcná legitimace je dána, jestliže žalobci svědčí tvrzené subjektivní právo; pasivní věcná legitimace je posuzována z hlediska, zda je žalovaný nositelem tvrzené povinnosti. Případný nedostatek aktivní a/nebo pasivní věcné legitimace má za následek, že žalobce nemůže být v řízení úspěšný.“

V projednávaném sporu lze bez dalšího shledat, že navrhovatel je mj. držitelem licence č. 310203718 na výrobu tepelné energie, kdy tento je provozovatelem výroby tepla s podporou výroby tepla z biomasy. Odpůrce je držitelem licence na činnost operátora trhu č. 150504700, kdy z tohoto titulu je rovněž subjektem pověřeným k administraci systému výplaty podpory podle zákona o podporovaných zdrojích. Ve vztahu k výše uvedenému je možno konstatovat, že se v případě obou účastníků řízení jedná o subjekty, které jsou věcně legitimované v rámci tohoto sporného správního řízení, kdy ohledem na jednotlivá vyjádření účastníků řízení je zřejmé, že tito mají v otázce věcné legitimace v podstatě shodný právní názor.

Námítku navrhovatele k legitimaci odpůrce pak není možno považovat za relevantní pro daný spor, neboť v tomto nejde o skutečnost, že by jeden subjekt po druhém vyžadoval neoprávněně vyplacenou podporu, nýbrž je požadována část podpory, která nebyla ze strany odpůrce uhrazena.

Jelikož mezi účastníky řízení není fakticky spor o nárok na podporu za výše uvedené období, nýbrž toliko navrhovatel nesouhlasí se způsobem splnění povinností ze strany odpůrce, nezbyvá Energetickému regulačnímu úřadu dále se zabývat důvody nezaplacení podpory na straně odpůrce. Z celkového kontextu sporu vyplývá, že navrhovatel nemá uhrazenou podporu za vyrobenou elektřinu, přestože právo na podporu v částce 5.254.588 Kč řádně vzniklo.

Posouzení otázky započtení a práva na úhradu podpory

Odpůrce má za to, že navrhovatel v minulosti neoprávněně čerpal podporu ve výši 5.254.588 Kč, když v souvislosti s nesprávnou aplikací vyhlášky č. 441/2012 Sb., nesprávně vykazoval množství vyrobené tepelné energie, v důsledku čehož nesplnil podmínky nezbytné pro nárok na provozní podporu tepla dle ustanovení § 24 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích. V důsledku tohoto navrhovateli byla dle odpůrce v předmětné době (ode dne 1. ledna 2013 do dne 31. prosince 2014) podpora vyplacena ve výši, která mu nenáležela, a proto na jeho straně vznikl vůči odpůrci dluh, který se tento rozhodl vyřešit prostřednictvím institutu započtení.

Navrhovatel má přitom za to, že měl řádný nárok na vyplacení podpory za předmětné

období, a to dle ustanovení § 9 odst. 3 a dle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích.

Navrhovatel dle svého tvrzení splnil všechny podmínky pro vyplacení podpory za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016, což bylo doloženo vystavenými doklady o výplatě podpory č. 1100591817 (zelený bonus za teplo pro období 7/2016, 8/2016 a 9/2016) a částečně č. 1100591874 (zelený bonus za elektřinu – KVET pro období 9/2016), avšak tato mu nebyla zákonem předpokládaným způsobem ze strany odpůrce jako operátora trhu vyplacena, a to právě v částce ve výši 5.254.588 Kč. Dle mínění navrhovatele tedy odpůrce nespĺnil svou zákonnou povinnost úhrady podpory formou zeleného bonusu.

Energetický regulační úřad k tomuto doplňuje, že odpůrce dne 10. listopadu 2016 zaslal navrhovateli písemnost nazvanou Informace o provedeném zápočtu vzájemných pohledávek, ze které se podává, že s ohledem na provedenou kontrolu Státní energetickou inspekcí byl vystaven opravný doklad o výplatě podpory č. 830000012291 za období ode dne 1. ledna 2013 do dne 31. prosince 2014, na základě kterého tak odpůrci vznikla vůči navrhovateli pohledávka ve výši 5.254.588 Kč. Odpůrce zároveň uvedl, že eviduje vůči navrhovateli závazek ve výši 17.543.000,59 Kč, a proto přistoupil k uvedenému dni k zápočtu vzájemných pohledávek ve smyslu ustanovení § 1982 občanského zákoníku, kdy další závazky budou odpůrcem uhrazeny v daných termínech splatnosti. Současně s tímto byl zaslán Přehled vzájemných pohledávek. S výše uvedenou písemností byl navrhovatel prokazatelně seznámen, kdy na tuto reagoval dne 6. prosince 2016 přípisem, v rámci kterého vyslovil svůj nesouhlas s provedeným zápočtením.

Dle Energetického regulačního úřadu je tak možno shrnout, že obě strany sporu jsou ve vzájemném konsensu, že navrhovatel splnil podmínky pro vznik práva na podporu včetně podmínek pro vyplacení podpory za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016. Odpůrce jako subjekt povinný k vyplacení podpory povinnost úhrady podpory dle svého tvrzení splnil prostřednictvím uplatnění institutu zápočtení, když jednostranně zápočítal pohledávku, která mu údajně vznikla v důsledku v minulosti neoprávněně vyplacené podpory navrhovateli v částce 5.254.588 Kč.

Zároveň Energetický regulační úřad uvádí, že okolnost vzájemného zápočtení včetně specifikace jednotlivých pohledávek byla řešena mezi spornými stranami i následně, a to také v průběhu sporného správního řízení, kdy žádná ze stran sporu nikdy nevznesla námitku týkající se neurčitosti předmětných pohledávek, resp. je patrné, že oběma účastníkům řízení bylo od počátku zřejmé, o jaké pohledávky se výslovně jedná, resp. z jakého právního vztahu tyto vyplývají.

Navrhovatel toliko nesouhlasil s tím, že by odpůrce byl s ohledem na své postavení v oblasti administrace podpory a zákonné povinnosti operátora trhu subjektem oprávněným využití zápočtení pohledávek a tímto splnit zákonnou povinnost úhrady podpory ve výši 5.254.588 Kč.

Jelikož je zjevné, že navrhovatel požaduje zaplacení částky představující podporu za vyrobenou elektřinu a odpůrce namítá její úhradu zápočtením pohledávkou, která podle odpůrce představuje vrácení neoprávněně čerpané podpory jakožto bezdůvodného obohacení, je předně nezbytné zabývat se otázkou, zda odpůrce legálně mohl za tohoto stavu vůbec mohl využít institutu zápočtení jako způsobu úhrady podpory za vyrobenou elektřinu.

V tomto ohledu je potom nutné vyjít z právní povahy jednotlivých subjektů, resp. povahy jejich právního vztahu. Lze přisvědčit odpůrci, že podpora výroby elektřiny

z obnovitelných zdrojů představuje poskytování tzv. veřejné podpory, a nelze proto určité veřejnoprávní aspekty dané problematiky popřít, avšak je nutno dále upozornit na skutečnost, že zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, nicméně již několikrát v rámci svých usnesení (blíže viz např. v usnesení č. j. Konf 93/2011-9 ze dne 20. března 2012) konstatoval, že spory rozhodované Energetickým regulačním úřadem týkající se podpory obnovitelných zdrojů jsou spory z obchodních, tj. soukromoprávních vztahů.

Zvláštní senát dále uvedl, že třebaže poskytování podpory představuje subvenční veřejnoprávní zásah, z hlediska metody právní regulace je podstatou právních vztahů rovné, tj. nevrchnostenské postavení dotčených subjektů. Ačkoliv tedy operátor trhu vykonává určité povinnosti spojené s poskytováním veřejné podpory, z hlediska metody právní regulace se v případě jeho vztahu s výrobcí stále jedná o závazkový vztah rovných subjektů soukromoprávního charakteru, jehož podstatou je výroba elektřiny, která je prodávána jinému subjektu, jehož postavení není vrchnostenské.

Z výše uvedeného vyplývá, že se sice jedná o právní vztah dvou rovných subjektů, nicméně obsah právního vztahu s předmětem podpory za vyrobenou elektřinu nebo teplo je vymezený zákonem č. 165/2012 Sb. Práva a povinnosti navrhovatele a odpůrce vymezuje zákon, který neposkytuje právní oporu pro jednání odpůrce v podobě úhrady podpory formou jednostranného započtení, jako se tomu stalo v tomto případě.

Z druhého rozhodnutí o rozkladu lze sice dovodit, že minimálně v určitých zvláštních případech je možno splnit povinnost úhrady podpory ze strany odpůrce i započtením, neboť jde o jeden ze způsobů zániku pohledávky. Takto lze ovšem postupovat výhradně v případech, kdy by se jednalo o pohledávku na vydání bezdůvodného obohacení pravomocně přiznanou soudem nebo správním orgánem či o započtení se souhlasem obou subjektů. Ovšem není možno zobecňovat, že by jakékoli započtení pohledávek, zejména jednostranné započtení, v případě úhrady podpory dle zákona o podporovaných zdrojích bylo obecně povoleno a odpůrce by takto mohl takto plnit své zákonné povinnosti úhrady podpory.

Shodný názor vyplývá také z aktuálního rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu, č. j. 04672-43/2018-ERU, ze dne 27. října 2020, kdy v tomto posuzovaném sporu se jedná o skutkově shodný případ jako u sporu, který byl veden a již pravomocně ukončen pod sp. zn. SLS-04672/2018-ERU, kdy zároveň rovněž jeden z účastníků řízení (odpůrce) je totožný. Odpůrci je tudíž tam vyslovená právní argumentace ohledně započtení známá.

Z citovaného rozhodnutí mj. plyne, že sice zákon o podporovaných zdrojích výslovně možnost využití započtení neupravuje, avšak v případech, kdy by šlo v podstatě pouze o zúčtování peněžních prostředků se souhlasem stran, takový postup není rozporný se zákonem o podporovaných zdrojích. Ostatně takový souhlasný postup by potom nevyvolával existenci sporu. Takováto situace však v daném případě nenastala.

Jak již bylo zmíněno, odpůrce je povinen jako operátor trhu hradit výrobcům zelený bonus na elektřinu a teplo, a to na základě ustanovení § 20a odst. 4 písm. u) a w) energetického zákona, resp. dle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích („*Pokud o to výrobce požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování podle odstavce 6, hradit výrobcí zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoučinné kombinované výroby elektřiny a tepla.*“) a ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích energie („*Pokud o to výrobce tepla požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování podle odstavce 7, hradit výrobcí zelený bonus na teplo.*“), kdy tuto skutečnost považuje Energetický regulační úřad pro posouzení tohoto sporu za zcela zásadní.

Je tak zjevné, že odpůrci jsou zákonem kogentně stanoveny povinnosti, kdy v situaci

splnění všech podmínek, je zákonnou povinností odpůrce nárokovanou podporu uhradit, což podle Energetického regulačního úřadu představuje v tomto posuzovaném případě základní překážku pro uplatnění institutu jednostranného započtení. Zákon o podporovaných zdrojích je založen na principu vyplácení podpory za vyrobenou elektřinu či teplo z obnovitelných zdrojů energie, přičemž naopak tento zákon, resp. ani žádný jiný právní předpis, nestanoví odpůrci jako operátorovi trhu právo rozhodovat o tom, že podpora bude uhrazena jiným způsobem, například způsobem jednostranného započtení.

V tomto ohledu se tak střetává zákonné právo navrhovatele na úhradu vzniklé podpory za vyrobenou elektřinu, resp. zájem široké veřejnosti na výrobě elektrické a tepelné energie z obnovitelných zdrojů, vůči zájmu odpůrce na šetření veřejných finančních prostředků, resp. skutečnosti, aby podpora byla vyplacena pouze za situace, kdy jsou splněny veškeré zákonné podmínky. Pro ochranu výše uvedených zájmů zde dle Energetického regulačního úřadu slouží zákon o podporovaných zdrojích, který vedle dalšího upravuje jednotlivé otázky vzniku nároku

na podporu a podmínky její výplaty. Současně tímto tento zákon řeší situace, kdy nárok na podporu nevzniká, tedy případně nedochází ani k její výplatě, ovšem tento, jak již bylo uvedeno, v žádném ohledu nedává odpůrci pravomoc rozhodovat o tom, zda podpora náleží či nikoli a zda tuto vyplatí či nevyplatí.

Podstata výplaty podpory má tedy povahu naplňování veřejného zájmu (veřejného práva), kdy daná podpora je poskytována z veřejných zdrojů prostřednictvím operátora trhu. Přičemž, jak již bylo zmíněno, odpůrce nemá vrchnostenské postavení při vyplácení podpory, vystupuje tudíž jako subjekt soukromého práva bez rozhodovací pravomoci o vzniku nároku na podporu či nikoli.

Přestože Energetický regulační úřad souhlasí s odpůrcem, že jako operátor trhu je subjektem určeným k administraci veřejných prostředků ve vztahu k podpoře výroby elektřiny či tepla z obnovitelných zdrojů energie, který má povinnost s těmito nakládat s péčí řádného hospodáře, je zvolený postup odpůrce svévolný a nepřiměřený k dané situaci, když zejména o nároku na podporu za rok 2016 a její výplatu není mezi stranami sporu.

Zákon č. 165/2012 Sb. kogentním způsobem upravuje jednání odpůrce ve věci úhrady podpory a neposkytuje právní oporu pro jednání odpůrce v podobě provádění jednostranného započtení vzniklé podpory vůči pohledávkám z údajně nesprávně vyplacené podpory v minulosti za jinou výrobu elektřinu nebo tepla.

V případě, kdy operátor trhu, resp. odpůrce, má důvodné pochybnosti o tom, že výplata podpory výrobcí náleží, je jistě jeho povinností učinit patřičné kroky, aby nedocházelo z jeho strany k neoprávněnému hospodaření s veřejnými prostředky, které mu byly svěřeny k výplatě podpory, resp. k neoprávněnému vyplácení podpory, avšak odpůrce nemá zákonný podklad pro to, aby sám hodnotil oprávněnost jiného práva na podporu, nebo neplnil povinnost úhrady jiné podle § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích. Pro takové postupy zákon č. 165/2012 Sb. neobsahuje odpovídající právní základ.

Jestliže odpůrce v minulosti podporu v určité výši uhradil (5.254.588 Kč), načež následně nabyl pochybnosti, že nebyly splněny podmínky pro její vznik, neupravuje zákon č. 165/2012 Sb. právní základ pro následné jednání odpůrce završené neuhrazením zcela jiné podpory v totožné výši. Rozhodnutí o neoprávněně vyplacené podpoře přísluší dle zákonných kompetencí toliko příslušnému správnímu orgánu, popř. soudu, z čehož je zřejmé, že v situaci, kdy by odpůrce takovýmto rozhodnutím disponoval, pak by z jeho strany bylo zcela legitimní, pokud by přistoupil k nevyplácení podpory, resp. využil by započtení. Bez odpovídající právní úpravy ovšem takto odpůrce není oprávněný postupovat ve věci neuhrazení jiné podpory

za jinou vyrobenou elektřinu nebo teplo.

V tomto ohledu je možno přisvědčit rovněž námitce odpůrce, že zákonodárce jistě nezamýšlel, že by měla být podpora vyplácena také ve chvíli, kdy je zjištěno, že k jejímu čerpání dochází neoprávněně, avšak toto zjištění nezávisí na názoru odpůrce, nýbrž, jak již bylo zmíněno, toto podléhá autoritativní pravomoci správních a soudních orgánů.

Energetický regulační úřad vnímá, že odpůrce chtěl svým postupem zamezit vyplacení podpory, když měl za to, že v minulosti byla vyplácená podpora neoprávněně, avšak jednostranným započtením, resp. zcela svévolným nevyplacením podpory, na kterou byl prokazatelně nárok, nicméně takový jednostranný postup zákonem odpůrci neumožňuje.

V jednání odpůrce je pak možno shledat porušení principu právní jistoty, kdy navrhovatel byl ze strany odpůrce bez jakéhokoli zákonného podkladu neuhrazená řádně vzniklá podpora za vyrobenou elektřinu, i když tento sám přiznává, že navrhovatel splnil veškeré podmínky pro vznik práva na podporu ve výši 5.254.588 Kč za předemné období roku 2016.

V této souvislosti Energetický regulační úřad podotýká, že odpůrce dne 21. dubna 2016 podal k tomuto správnímu orgánu návrh na zahájení sporného správního řízení ve věci vrácení částky ve výši 5.254.588 Kč jako bezdůvodného obohacení v důsledku neoprávněně vyplacené podpory, avšak toto správní řízení bylo v rámci řízení o rozkladu rozhodnutím ze dne 21. září 2016 zastaveno, a to z důvodu nedostatku pravomoci správního orgánu.

K tomuto Energetický regulační úřad doplňuje, že s ohledem na vývoj judikatury v dané oblasti je správním orgánem věcně příslušným rozhodovat v řízeních o vydání bezdůvodného obohacení (viz např. usnesení kompetenčního senátu č. j. Konf 45/2017-14 ze dne 15. ledna 2019), kdy tedy v současné době běžně vede řízení, jejich předmětem je návrh na vydání bezdůvodného obohacení, přičemž této skutečnosti si odpůrce musí být vědom, neboť v rámci řady z nich je rovněž účastníkem řízení.

V tomto ohledu je možno doplnit, že odpůrce se po rozhodnutích kompetenčního senátu, kdy z úřední činnosti je Energetickému regulačnímu úřadu známo, že s těmito je odpůrce seznámen, neobrátil na Energetický regulační úřad s opětovným návrhem na vydání meritorního rozhodnutí ve věci neoprávněně čerpané podpory ze strany navrhovatele v letech 2013 a 2014.

Dle názoru Energetického regulačního úřadu odpůrce nesprávně postupoval ve věci údajně v minulosti nesprávně vyplacené podpory v letech 2013 a 2014 a zvolil nesprávné řešení v podobě jednostranného započtení vůči jiné podpoře, když započtl pohledávku z bezdůvodného obohacení vůči podpoře, jejíž existenci právně ani věcně nerozporuje.

Závěrem je možno poznamenat, že obě strany sporu jsou ve vzájemném konsensu, že navrhovatel splnil podmínky pro vyplacení podpory za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016, kdy jako zcela zásadní je třeba zohlednit zákonné právo navrhovatele jako výrobce na podporu a zákonnou povinnost odpůrce jako operátora trhu na její úhradu.

Odpůrcem provedenému započtení proto není možno poskytnout právní ochranu, neboť toto bylo z jeho strany učiněno zcela svévolně bez jakéhokoli legitimního oprávnění založeného zákonem č. 165/2012 Sb. Po odpůrci jistě není možno požadovat, aby vždy bez dalšího provedl úhradu zeleného bonusu, a to zejména v situaci, když je právo na podporu sporné, avšak v opačné situaci je nezbytné, aby odpůrce svou zákonnou povinnost k úhradě podpory automaticky splnil. Takový postup by bylo možné akceptovat pouze za situace, že by bylo sporné právo na podporu z roku 2016 a odpůrce by v následném sporném řízení aktivně tvrdil a prokazoval důvody neexistence práva na podporu.

Využití institutu započtení je tak možno chápat jako obcházení zákona ze strany odpůrce, když je zřejmé, že odpůrce sám o sobě není nadán autoritativní pravomocí rozhodovat o tom, zda podpora byla v minulosti vyplacena zákonně či nikoli. Byť obecně lze připustit možnost provést započtení také ve věcech týkajících se podpory z obnovitelných zdrojů, v tomto konkrétním případě takovýto postup není možný, neboť povinnost úhrady podpory je odpůrci stanovena přímo zákonem, resp. je nutno dbát na plnění zákonných povinností.

Obě zúčastněné strany sice vystupují jako subjekty soukromého práva, avšak zároveň odpůrce jako plátcе podpory má určité kogentně stanovené povinnosti. Jejich případným neplněním potom může citelně narušit ekonomické postavení navrhovatele, neboť tento jako výrobce elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů energie zcela logicky v případě splnění všech zákonných podmínek očekává, že mu bude podpora vyplacena. Pokud by bylo prostřednictvím tohoto rozhodnutí odpůrci přiznáno právo nevyplatit podporu, popř. provádět libovolně započtení, potom by ovšem došlo k podstatnému narušení doposud rovnocenného vztahu. Odpůrce by tak získal jistou rozhodovací pravomoc, která by mu přinášela určité vrchnostenské oprávnění vůči navrhovateli. Přiznání práv, která nemají svůj zákonný podklad, by ale dle názoru Energetického regulačního úřadu dozajista rovněž mj. znamenalo jednoznačný rozpor s dobrými mravy a principem legitimního očekávání úhrady podpory za vyrobenou elektřinu.

S ohledem na dané posouzení potom nebylo třeba se ze strany Energetického regulačního úřadu dále zabývat otázkami, zda započítávána pohledávka byla oprávněná či nikoli, resp. její existencí, popř. zda byl učiněn platný kompenzační projev apod., neboť takovéto posouzení již není pro rozhodnutí tohoto sporu relevantní. Zodpovězení těchto otázek, které byly nastoleny v rámci prvního i druhého rozhodnutí o rozkladu, by na výsledku sporu nic nezměnilo, protože odpůrce nebyl obecně oprávněný s využitím jednostranného započtení zákonnou povinností úhrady podpory podle § 9 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb. splnit. Energetický regulační úřad proto zastává právní názor, že zákonná povinnost úhrady podpory za vyrobenou elektřinu ve výši 5.254.588 Kč nebyla odpůrcem doposud řádně splněná, a proto návrhu na úhradu podpory vyhověl a odpůrci uložil povinnost úhrady dlužné podpory.

III.

Náklady řízení a úroky z prodlení

Navrhovatel zároveň požadoval, aby mu byly vedle částky 5.254.588 Kč přiznány také úroky z prodlení z této částky ode dne 8. prosince 2016 do zaplacení podle ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěrenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, ve znění pozdějších předpisů a dále náklady spojené s uplatněním pohledávky podle ustanovení § 3 výše citovaného nařízení vlády ve výši 1.200 Kč, a to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Podle ustanovení § 141 odst. 11 správního řádu platí, že *„Ve sporném řízení přiznává správní orgán účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, může správní orgán náhradu nákladů poměrně rozdělit, popřípadě rozhodnout, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu správní orgán přiznat plnou náhradu*

nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze správního orgánu. “

V daném případě bylo návrhu v plném rozsahu vyhověno, navrhovatel tak dosáhl úspěchu ve věci, a proto je možno aplikovat první větu citovaného ustanovení a náhradu nákladů přiznat. Navrhovatel požadoval náklady řízení ve smyslu ustanovení § 3 uvedeného nařízení vlády, dle kterého platí, že: *„Jde-li o vzájemný závazek podnikatelů nebo je-li obsahem vzájemného závazku mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem podle zákona upravujícího veřejné zakázky povinnost dodat zboží nebo poskytnout službu za úplatu veřejnému zadavateli, činí minimální výše nákladů spojených s uplatněním každé pohledávky 1 200 Kč.“* Jelikož tedy došlo ke splnění uvedených podmínek, lze navrhovateli přiznat požadovanou částku 1.200 Kč jako náhradu nákladů tohoto sporného správního řízení.

Jak již bylo zmíněno, navrhovatel požadoval, aby mu byly vedle částky 5.254.588 Kč přiznány také úroky z prodlení z této částky, a to ode dne 8. prosince 2016 do zaplacení. Tento nárok vychází z ustanovení § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., dle kterého platí, že: *„Po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením; neujednají-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.“* Ani jedna ze sporných stran v průběhu sporu nepředložila žádnou smlouvu, ze které by bylo zřejmé, že by se tyto smluvně dohodly na výši úroku z prodlení, a proto je nutno aplikovat zákonnou úpravu úroku z prodlení.

S ohledem na výše uvedené, resp. vyhovění návrhu, je zřejmé, že navrhovateli vznikl nárok na zaplacení částky, kterou nárokuje, a odpůrce je tak vůči tomuto v postavení dlužníka. K tomuto je možno doplnit, že odpůrce nesplnil svou zákonnou povinnost k výplatě podpory ve lhůtách stanovených zákonem o podporovaných zdrojích, resp. v příslušném prováděcím právním předpise a obchodních podmínkách operátora trhu, a to z důvodu, že vůči dané částce provedl započtení. O tomto kroku informoval dne 10. listopadu 2016 navrhovatele, a to písemností nazvanou Informace o provedeném zápočtu pohledávek, kdy následně dne 6. prosince 2016 navrhovatel dopisem adresovaným odpůrci konstatoval, že s provedeným zápočtem nesouhlasí a odpůrce je mu tak dlužný částku 5.254.588 Kč. V tomto ohledu bylo tedy možno přiznat úroky z prodlení od požadovaného data.

Z ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěženských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, ve znění pozdějších předpisů potom vyplývá, že: *„Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.“* Pro druhé pololetí roku 2016 tak výše úroků z prodlení činila 8,05 %.

Energetický regulační úřad rozhodl o tom, že je odpůrce povinen uhradit uvedené náklady řízení a úroky z prodlení ve lhůtě tří dnů od právní moci rozhodnutí. Jelikož správní řád konkrétně nestanoví lhůtu, která má být v rozhodnutí k plnění povinnosti stanovena, bylo přihlédnuto k právní úpravě uvedené v ustanovení § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dle které *„Uložil-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.“* S ohledem na uvedené, výši nákladů a povahu povinného subjektu se tato lhůta jeví jako naprosto

přiměřená.

IV. Závěr

Podle ustanovení § 141 odst. 4 správního řádu platí, že: „Ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.“

V řízení byly provedeny důkazy listinami předloženými ze strany navrhovatele i odpůrce, a to zejména Protokolem č. 031301615 ze dne 3. června 2015, Vyřízením námitek kontrolované osoby ze dne 11. srpna 2015, Dodatkem č. 1 k protokolu č. 031301615 ze dne 11. srpna 2015, Výpisem z provedené kontroly protokolu č. 031301615 ze dne 18. prosince 2015, sdělením Státní energetické inspekce ze dne 3. března 2016, emailovou komunikací s Ing. Petrem Bednářem, výpisy z účtu navrhovatele, písemnými sděleními o provedeném zápočtu vzájemných pohledávek a jednotlivými vyjádřeními navrhovatele i odpůrce včetně poskytnutých příloh, kdy současně bylo dle návrhu vycházeno ze správního spisu vedeného pod sp. zn. SLS-04822/2016-ERU.

Energetický regulační úřad vzal za svá skutková zjištění také shodná tvrzení účastníků řízení či skutečnosti známé mu z úřední činnosti. Podklady shromážděné v rámci tohoto správního řízení tak Energetický regulační úřad považuje za postačující pro zjištění stavu věci existence práva na podporu a způsobu její úhrady jednostranným započtením ze strany odpůrce.

Energetický regulační úřad hodnotil předložené podklady, zejména důkazy, podle své úvahy, přičemž bylo přihlíženo ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Zároveň Energetický regulační úřad zohlednil závěry vyplývajícími z obou rozhodnutí o rozkladu. Jestliže Energetický regulační úřad při novém projednání dále již plně nerespektoval právní názor druhoinstančního správního orgánu, bylo tak učiněno zejména s ohledem na vývoj rozhodovací praxe Energetického regulačního úřadu, resp. odlišné právní závěry, které byly učiněny zejména v rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 27. října 2020, č. j. 04672-43/2018-ERU, popř. druhém rozhodnutí o rozkladu, v rámci kterých byl mj. vysloven závěr o již překonané argumentaci uvedené v prvním rozhodnutí o rozkladu.

V tomto smyslu je možno konstatovat, že prvoinstanční správní orgán se opětovně zabýval otázkou právní možnosti splnění zákonné povinnosti odpůrce podle ustanovení § 9 odst. 3 a dle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích uhradit podporu jednostranným započtením. Při tomto posouzení dospěl správní orgán k právnímu závěru, že zákon o podporovaných zdrojích pro jednání odpůrce ve věci úhrady podpory jednostranným započtením vůči jiné pohledávce neposkytuje odpovídající právní oporu. Správní orgán tudíž dospěl k právnímu závěru, že předmětná podpora nebyla navrhovateli doposud podle ustanovení § 9 odst. 3 a dle ustanovení § 26 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích řádně uhrazená a odpůrce nadále tíží povinnost její úhrady.

Energetický regulační úřad proto návrhu podle § 141 odst. 7 správního řádu vyhověl a vydal rozhodnutí, kterým byla odpůrci uložena povinnost k úhradě peněžitého plnění v částce ve výši 5.254.588 Kč za období ode dne 1. července až dne 30. září 2016.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Zuzana Altmannová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník:
společnost Energetické centrum, s. r. o.
společnost OTE, a. s.